

[Waldorff]

for fremtidige reformer eller i det mindste skulle forhindre, at det går endnu værre, end det går i øjeblikket, for den eneste mulighed for at dæmme op imod den borgerlige destruktionspolitik er arbejderbevægelsen og arbejderklassens kamp.

Det spørgsmål, som tusinder af socialdemokrater landet over stiller sig, og som også er baggrunden for, at så mange af dem slutter op om SF nu, er selvfølgelig: hvor dyrt skal man købe sine reformer? Hvornår begynder reformer og småforbedringer at blive så kostbare, at man reelt sælger sig selv på længere sigt? Her har socialdemokratiet for længst efter min mening overskredet grænsen.

Men det, som måske nok er det mest forunderlige i dette mærkværdige forlig, er nu altså SF. Man kunne måske sige, det var de radikale, for de radikale har det sidste år hærget i det politiske liv og i medierne i en sådan grad, at det formentlig kun overgås af mund- og klovsygen, og at man er begyndt at vænne sig til dem, men alligevel vil jeg godt fastholde, at det er SF, der er det mest forunderlige i denne sag. Det er jo netop gennem kritikken af socialdemokratiet, netop gennem spørgsmålet om, hvor dyrt man skal betale for de småreformer, som man kan få igennem ved at sidde på regeringsapparatet, at SF er blevet stort. Så er spørgsmålet: hvordan kan SF efter at have fået en enorm tilslutning bl.a. på sin kritik af socialdemokratiets undergravning af fagbevægelsens styrke gå med til en jobskabelseslov, som er med til at nedbryde sammenholdet i arbejderklassen? Den nedbryder sammenholdet, fordi den med SFs arbejdsmarkedsordførers ord skaber et B-arbejdsmarked, hvor de unge bliver isolerede i en ghetto, og fordi den forbereder en ungarbejderløn, som vil få enhver arbejdsgiver med respekt for sig selv til at sige, når ældre arbejdere kommer og stiller lønkrav: hvis der er mere vrøvl, så kan vi få unge ind til en lav løn. Hvordan kan SF efter at have fået tilslutning til den kritik af socialdemokratiets samarbejde med de små forligspartier så stemme for og tage ansvar for en politik, som i hvert fald på væsentlige områder bygger på de samme elementer som dem, der blev aftalt mellem socialdemokratiet og det radikale venstre, CD og kristelighe-den i maj 1980 og i maj 1981? Det er jo afgifterne fra dengang, som SF nu har stemt

for. Det er jo også sådan, at de forskellige beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, som de kaldes, i alt væsentligt bygger på de samme tilskudsprincipper til private arbejdsgivere som dengang, og hvor arbejdsgiverne fodres med tilskud i begge ender, uden at der er nogen garanti for merbeskæftigelsen.

Jeg vil gentage, hvad jeg har sagt tidligere på dagen, da vi diskuterede jobskabelsesloven, at jeg godt kan forstå SFs dilemma. Vi ved, at socialdemokratiet ikke bare venter på, men direkte søger at finde en situation, hvor man kan få SF hængt ud, og hvor man kan udråbe for alverden: SF er ikke noget ansvarligt parti, SF er anledningen til, at vi får en borgerlig regering, SF kan man ikke regne med – formentlig fordi man tror, at man på den måde kan få nogle af de tabte mandater tilbage. Men det problem løser SF jo ikke ved at sige ja til en politik, hvor beskæftigelsesinitiativerne ikke indeholder en reel garanti for, at der også sker en væsentlig indsats mod arbejdsløsheden. Til gengæld er det dødssikkert, at de afgifter, som man tager ansvaret for, skaber arbejdsløshed. VS har aldrig afvist at være med til en beskæftigelsespolitik, tværtimod. Vi har heller aldrig afvist at være med til at finansiere en reel indsats imod arbejdsløsheden. Tværtimod har vi anvist den mest omfattende finansieringsmulighed, som regeringen nogen sinde har fået tilbudt, igennem vores krav om beskatning af de private pensionsordninger. Det havde ikke nogen interesse. I den situation er svaret selvfølgelig ikke, at så må man bøje sig for socialdemokratiets stokkemotoder, for så sker der bare det, at socialdemokratiet får endnu flere og endnu bedre argumenter for at svække og passivisere arbejderklassen, hvorefter det bliver endnu sværere at rejse en bevægelse imod krisepolitikken.

Noget af det bedste, man kan sige om SFs resultater, er, at SF i det mindste ikke denne gang har betalt hele prisen for nogle luftige løfter, som det er sket tidligere. Man har skabt sig en, så vidt vi kan se, reel mulighed for at stå af til december og igen året efter. Dog vil jeg sige, at hvis man skal udnytte de muligheder til andet end at bøje sig og sidde tilbage med sorteper, så skal de situationer, der opstår til den tid, forberedes helt anderledes offensivt, end SF har gjort det med modtagelsen af martspakken.